

DELEGATURA

UOKiK W KATOWICACH

Katowice, dn. 21.11.2007r.

RKT-61-33/07/SB

DECYZJA Nr RKT-58/2007

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Gliwickiej Agencji Turystycznej S.A. w Gliwicach

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 tej ustawy **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** bezprawne działanie Gliwickiej Agencji Turystycznej S.A. w Gliwicach, polegające na stosowaniu w Cenniku korzystania z wyciągów i tras zjazdowych – Ośrodek Narciarski „Pilsko” w Korbielowie w sezonie 2006/2007, oraz Cenniku korzystania z wyciągów w Ośrodku Narciarskim „Czarna – Solisko” w Szczyrku w sezonie 2006/2007 postanowienia wzorców umów, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.):

„Niewykorzystane punkty (...) nie podlegają zwrotowi”.

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania od 30.04.2007r.

II Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Gliwicką Agencję Turystyczną S.A., karę pieniężną w wysokości 13 500 zł (słownie złotych: trzynaście tysięcy pięćset), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, postanawia się obciążyć Gliwicką Agencję Turystyczną S.A. kosztami przeprowadzonego postępowania i zobowiązać do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 48 PLN (słownie złotych: czterdzieści osiem).

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej organem antymonopolowym) z urzędu przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością Gliwickiej Agencji Turystycznej S.A. (zwaną dalej GAT, Spółką lub przedsiębiorcą) występuje naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 z zm.).

W dniu 1.08.2007r. postanowieniem nr 1 (Karta nr 2) wszczęte zostało z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez GAT bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co mogło stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) obowiązującej od dnia 21 kwietnia 2007r. – zwanej dalej ustawą antymonopolową), polegających na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.).

Cennik korzystania z wyciągów i tras zjazdowych – Ośrodek Narciarski „Pilsko” w Korbielowie w sezonie 2006/2007 oraz Cennik korzystania z wyciągów w Ośrodku Narciarskim „Czarna – Solisko” w Szczyrku w sezonie 2006/2007 zawierają zapis:

„Niewykorzystane punkty (...) nie podlegają zwrotowi”.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie powyższej praktyki Spółka wyjaśniła, co następuje (Karty nr 3-5).

Z dniem 30.04.2007r. zostały zmienione kwestionowane zapisy umowne przytoczone w postanowieniu nr 1. Dodatkowo została przedstawiona deklaracja Zarządu Spółki, iż są dokonywane zwroty niewykorzystanych punktów wszystkim klientom, którzy się zgłaszają. Przedstawione zostały cenniki obowiązujące od dnia 30.04.2007r. zawierające zapisy: „Niewykorzystane punkty podlegają zwrotowi i zmianie na gotówkę w kasach ON „Pilsko” w Korbielowie” oraz „Niewykorzystane punkty podlegają zwrotowi i zmianie na gotówkę w kasach ON „Czarna Solisko” w Szczyrku” (Karty nr 7 i 8).

Decyzja o wykreśleniu z cenników przejazdów zapisów w części dotyczącej nie zwracania wartości niewykorzystanych punktów została podjęta na posiedzeniu Zarządu GAT w dniu 26.04.2007r. W związku z powyższym Dyrektorzy ośrodków narciarskich, zostali zobligowani w przypadku zwrócenia się Klientów o zwrot punktów do wystawienia korekt sporządzanych ręcznie i zwrotu gotówki. Jednocześnie na stronie internetowej zamieszczona została informacja, iż Spółka zwraca równowartości niewykorzystanych punktów Klientom (Karty nr 31, 33, 34, 35, 36, 37).

Organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

W trakcie postępowania, organ antymonopolowy ustalił, że Spółka działalność prowadzi na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (Karty nr 57-61). Polega ona m.in. na przewozie osób wyciągami narciarskimi.

Spółka warunki dotyczące sposobu płatności określa w Cennikach korzystania z wyciągów i tras zjazdowych Ośrodka Narciarskiego „Pilsko” w Korbielowie oraz Ośrodka Narciarskiego „Czarna – Solisko” w Szczyrku (Karta nr 56). Do 30.04.2007r. przedmiotowe dokumenty zawierały zapis: *„Niewykorzystane punkty (...) nie podlegają zwrotowi”.*

Natomiast od 30.04.2007r. zmianie uległa treść ww. dokumentów. Ww. postanowienie zostało zastąpione przez zapis: „Niewykorzystane punkty podlegają zwrotowi i zamianie na gotówkę w kasach” (Karty nr 7, 8).

W toku niniejszego postępowania organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ustawa antymonopolowa w art. 24 ust. 2 i 3 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone,

o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c., naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

W przypadku, gdy doszło do naruszenia art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, organ antymonopolowy na mocy art. 26 ust. 1 tej ustawy uznaje określoną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej, nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. /Por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 - 118/

Wobec powyższego, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

- bezprawne działanie przedsiębiorcy,
- działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Spółce został postawiony zarzut stosowania postanowień wzorców umownych, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ – 479⁴⁵ K.p.c.) dokonuje się niezależnie od tego, czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany w konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ K.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze, jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych.

W zakresie punktu I sentencji decyzji oceniana praktyka dotyczy stosowania postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.:

„Niewykorzystane punkty (...) nie podlegają zwrotowi”.

Kwestionowane postanowienie oraz postanowienia poniżej przytoczone wpisane do rejestru, pomimo różnic w sformułowaniu treści, mają tożsamy charakter, a skutek ich stosowania jest identyczny.

Postanowienie przytoczone poniżej zostało uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 19 czerwca 2002r. sygn. akt XVII Amc 34/01 Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w sprawie z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko „The American Academy of English” Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach. Postanowienie to zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w dniu 14 sierpnia 2003r. w pkt 78.

Sąd uznał za niedozwolone i zakazał stosowania postanowienia w brzmieniu:

„Płatność za kurs: po dokonaniu wpłaty pieniądze nie ulegają zwrotowi”.

Sąd dokonując oceny przedmiotowego postanowienia stanął na stanowisku, iż generalna zasada niezwracania stronie umowy ceny pomimo niekorzystania z przedmiotu umowy jest sprzeczna z dobrymi obyczajami oraz rażąco narusza interesy konsumenta. Słuchacz bowiem nie może zostać całkowicie pozbawiony możliwości zrezygnowania z uczestnictwa w kursie. Brak możliwości otrzymania zwrotu wpłaconych pieniędzy jest nieadekwatny do ochrony kupca przed pochopnością decyzji i działań konsumenta. Takie postanowienie narusza zdaniem Sądu, zasady współżycia społecznego takie jak: zaufanie stron, życzliwość, uczciwość. Taki wzorzec umowny koliduje również z dobrymi obyczajami kupieckimi, które nie przewidują właśnie zachowań takich jak: nadmierna chęć zysku czy wyzysk. W opinii Sądu, ustawodawca umieścił postanowienie odpowiadające zakazanemu postanowieniu umownemu w katalogu niedozwolonych postanowień w art. 385³ pkt 12 i 13 k.c. Stanowisko Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zostało uznane za słuszne przez Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział Cywilny, który w wyroku z dnia 24 czerwca 2003r. sygn. akt I ACa 1672/02 stwierdził, iż w/w postanowienie stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., gdyż wprost wynika to z art. 385³ pkt 12 k.c. Art. 385³ pkt 12 k.c. określa, iż wyłączenie obowiązku zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie niespełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania w razie wątpliwości jest niedozwolonym postanowieniem umowy. Dodatkowo Sąd Apelacyjny w pełni podzielił stanowisko Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, iż postanowienie w rażący sposób narusza interes konsumenta przez naruszenie zasady równorzędności stron, zasady ekwiwalentności świadczeń.

Kolejne postanowienie o tożsamym charakterze z postanowieniem zakwestionowanym w pkt I sentencji decyzji zostało uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 16 grudnia 2004r. sygn. akt XVII Amc 19/04 Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w sprawie z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko Jackowi Grochowskiemu – Centrum Języków Obcych „Perfect” w Raciborzu. Postanowienie to zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w dniu 5 maja 2005 r. w pkt 392. Sąd uznał za niedozwolone i zakazał stosowania postanowienia w brzmieniu:

„Wszelkie wniesione przez Kursanta opłaty nie podlegają zwrotowi”.

Przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu jest sposób rozliczania dokonanych wpłat przez konsumentów z tytułu zakupionych punktów uprawniających do korzystania z wyciągów narciarskich. Za korzystanie z wyciągów opłata jest pobierana z karty magnetycznej poprzez pomniejszenie ilości punktów na niej znajdujących się. Karta magnetyczna jest wydawana po wniesieniu opłaty – kaucji oraz dokonaniu zakupu punktów. Nabywając punkty konsument musi przewidzieć, ile razy będzie korzystał z wyciągu, aby nabyć odpowiadającą temu ilość punktów. Jest to istotne, gdyż zgodnie z zakwestionowanym postanowieniem *„Niewykorzystane punkty (...) nie podlegają zwrotowi”.*

Zgodnie z powyżej przytoczonymi orzeczeniami Sądu, prawo do zatrzymania przez przedsiębiorcę wniesionych opłat z tytułu usług, które nie zostały wykonane bez względu na okoliczności ich niewykonania narusza interesy konsumentów poprzez naruszenie zasady równorzędności stron i zasady ekwiwalentności świadczeń. Pomimo różnych przedmiotów umów,

których postanowienia są porównywane, to tak samo umożliwiają przedsiębiorcom zatrzymanie wpłaconych przez konsumentów środków pieniężnych pomimo nie zrealizowania usług. Biorąc pod uwagę powyższe można uznać zakwestionowane postanowienia za tożsame z przytoczonymi powyżej uznanymi przez Sąd za niedozwolone postanowienia umowne.

Organ antymonopolowy analizując charakter świadczonej usługi stwierdził, iż do sposobu jego wykonania mają zastosowanie przepisy ogólne kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierają umowę mogą ułożyć stosunek prawny według uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Przedmiotowy artykuł ogranicza swobodę umów ze względu na zasady współżycia społecznego. Na gruncie kodeksu zobowiązań zakładano, że umowa jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, jeżeli wykracza przeciwko uznanym w społeczeństwie zasadom moralnym lub przyjętej w obrocie uczciwości. W razie ukształtowania treści stosunku w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego sankcją jest nieważność umowy (art. 58 § 2).

W przedmiotowym przypadku Spółka przy zawieraniu umów z konsumentami posługuje się wzorcem, który określa warunki świadczenia usług. Tym samym ich postanowienia zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. nie wiążą konsumenta, jeżeli jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonując oceny postanowienia umownego ocenia określony zapis, i w momencie jego wpisania do rejestru klauzula przestaje być postanowieniem konkretnego wzorca umownego, a staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, która została zakwestionowana. Ze względu na rozszerzoną skuteczność klauzul (art. 479⁴³ K.p.c.), spełnia ona funkcję podobną do przepisów prawa. Tak więc, dokonując oceny treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych należy wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w nauce prawa i praktyce orzeczniczej (wykładnia językowa, systemowa, funkcjonalna i inna). Stąd też, niedozwolone będą takie postanowienia umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i organy państwowe, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Sąd orzekając co do postanowienia, iż jest to niedozwolone postanowienie umowne stwierdza, iż kształtuje ono prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, równocześnie rażąco naruszając jego interesy. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. przez niedozwolone postanowienie umowne uważa się, postanowienie umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie, które kształtuje jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Biorąc pod uwagę powyższą wykładnię, można stwierdzić, iż praktyki polegające na zamieszczaniu w zawieranych umowach, postanowień, które zostały wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych są bezprawne i naruszają zbiorowe interesy konsumentów. Powyższe zostało potwierdzone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. sygn. akt III SZP 3/06. oraz wyroku SOKiK z dnia 25. 05. 2005r. (sygn. akt XVII Ama 46/04).

Posługiwanie się w obrocie konsumenckim klauzulami uznanymi przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za abuzywne jest bowiem zakazane prawem. Prezes Urzędu może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki o której mowa w art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru, bez względu na to, czy wpis dotyczy tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie, czy też związany jest

z działaniami innych kontrahentów konsumentów. (Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 02.12.2005r. (sygn. akt VI ACa 760/05). Podobne twierdzenie Sąd Apelacyjny zawarł we wcześniejszym wyroku, tj. w orzeczeniu z dnia 29.09.2005r. (sygn. akt VI ACa 381/05), gdzie przywołując stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 19. 12. 2003r. III CZP 95/03 (OSNC 2005/2/25), wskazał, że wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Pomimo, iż powyżej przywołane wyroki zapadły pod rządami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to orzecznictwo to należy uznać za aktualne także w aktualnym stanie prawnym. Na gruncie obecnie obowiązującej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2007r. rozważna kwestia została uregulowana w analogiczny sposób, a zatem nie występują różnice, które nakazywałyby odejście od ustalonej linii orzecznictwa i w konsekwencji tego odmienną ocenę prawną badanego zagadnienia.

Przedmiotowa praktyka dotyczy niemożliwości odzyskania zwrotu równowartości niewykorzystanych punktów zapisanych na karcie magnetycznej, tak więc dotyczy postanowienia umowy ważnego zarówno dla konsumentów, którzy chcą zawrzeć umowy, jak i tych, którzy nadal dysponują kartami z zapisanymi niewykorzystanymi punktami. Dlatego też zakwestionowana praktyka narusza interesy konsumentów, którzy zawarli umowy, a także przyszłych potencjalnych klientów. Umowy mogą zawrzeć wszystkie osoby nią zainteresowane. Tym samym oferta korzystania z wyciągów narciarskich skierowana jest do nieograniczonej grupy konsumentów.

Biorąc pod uwagę przesłanki podane w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że jest ona bezprawna, oraz narusza zbiorowe interesy konsumentów.

W trakcie postępowania Spółka zadeklarowała dokonanie zmiany treści wzorca umowy. Zmiana wzorca polegała na zmianie treści zakwestionowanego postanowienia oraz zmianie stosowanej praktyki. Powyższa deklaracja została potwierdzona przez dostarczenie nowych cenników, które mają obowiązywać na Ośrodkach Narciarskich „Pilsko” w Korbielowie oraz „Czarna – Solisko” w Szczyrku w sezonie 2007/2008 (Karty nr 7, 8). Od 30.04.2007r. w ww. cennikach zamieszczony został zapis: „Niewykorzystane punkty podlegają zwrotowi i zamianie na gotówkę w kasach” (Karty nr 7, 8). Dodatkowo przedstawiono „wydruki ze strony internetowej” za pośrednictwem, której przekazywana jest informacja, iż „niewykorzystane punkty podlegają zwrotowi i zamianie na gotówkę w kasach” (Karty nr 33, 34). Fakt zmiany treści cenników, został potwierdzony przez pisma kierowane do Dyrektorów Ośrodków Narciarskich. Za pośrednictwem przedmiotowych pism Dyrektorzy zostali zobowiązani do wykreślenia zapisów w części dotyczącej nie zwracania wartości niewykorzystanych punktów w trybie natychmiastowym (Karty nr 35, 36, 37).

Z uwagi na fakt, iż Spółka złożyła odpowiednie wyjaśnienia, przedstawiła zmienione z dniem 30.04.2007r. treści Cenników, a także umieściła informacje o zmianie stosowanej praktyki na stronie internetowej, przyjęte zostało, iż przedsiębiorca podjął działania, które uznane zostały jako zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym za uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy antymonopolowej, praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie zaniechania jej stosowania z dniem 30.04.2007r.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt I sentencji.

II. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu może skorzystać z uprawnienia do nałożenia na przedsiębiorcę stosującego praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu

na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy antymonopolowej przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

W pkt I sentencji decyzji stwierdzono stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisanej szczegółowo powyżej. Praktyka ta polegała na posługiwaniu się w umowach z konsumentami postanowieniem wzorca umowy uznanym przez SOKiK za niedozwolone co jest bezprawne. Konsekwencją stosowania powyższej praktyki było naruszenie ekonomicznych interesów konsumentów. Dodatkowo stosowanie zakwestionowanego postanowienia w praktyce umożliwiało przysporzenie Spółce dodatkowych korzyści finansowych. Przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę w 2006r. ustalono na podstawie złożonych przez niego dowodów (Karta 40).

Kara nakładana przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianego zachowania. Zawodowy (profesjonalny) charakter świadczenia usług wymaga prowadzenia działalności w sposób zapewniający poszanowanie dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów, co wiąże się z respektowaniem obowiązujących przepisów prawa. Przedsiębiorca, jako podmiot o wieloletnim doświadczeniu, powinien wiedzieć, że określając warunki umowne nie może stosować klauzul uznanych przez SOKiK za abuzywne, ani w inny sposób godzić w interesy słabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci.

Decydując o nałożeniu kary i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorcy. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania tak, aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Pomimo, iż Spółka zaniechała stosowania zakwestionowanej praktyki, ponieważ przysparzała ona jej korzyści finansowych przy równoczesnym naruszeniu interesów ekonomicznych konsumentów, organ antymonopolowy za uzasadnione uznał nałożenie na przedsiębiorcę kary w poniżej określonej wysokości.

Powyższe okoliczności uzasadniają nałożenie na przedsiębiorcę kary, o jakiej mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej.

Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na przyszłość. Za zastosowaniem kary w wysokości oznaczonej w tej decyzji przemawia też fakt, że możliwość nakładania kar pieniężnych na przedsiębiorców, którzy dopuścili się naruszenia zbiorowych interesów konsumentów Prezes Urzędu posiada dopiero od niedawna, gdyż od 21.04.2007r. W związku z tym ponownie należy zwrócić uwagę na wymiar edukacyjny stosowanej sankcji. Niniejsza kara powinna też stanowić przestrożę dla przedsiębiorcy na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstraszającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku. Funkcja edukacyjna jest w niniejszym przypadku także w wymiarze ogólnym szczególnie istotna, gdyż jak wskazano powyżej kary za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nakładane w tym trybie stanowią nowość w polskim porządku prawnym.

W świetle powyższych okoliczności wysokość kary ustalono na poziomie 13 500 zł (słownie złotych: trzynaście tysięcy pięćset), tj. 0,5% kary maksymalnej. Stanowi to również około 0,05% przychodu uzyskanego w roku 2006r. z tytułu prowadzonej działalności.

W ocenie Prezesa Urzędu kara wymierzona w tej wysokości jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu, kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznał, że orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania. W tym przypadku kara powinna spełnić jednak przede wszystkim funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie II sentencji.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy antymonopolowej, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Postępowanie przeciwko Gliwickiej Agencji Turystycznej S.A. w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, zostało wszczęte z urzędu. Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie postępowania w punkcie I decyzji stwierdzone zostało naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej. Kosztami niniejszego postępowania dla organu antymonopolowego, są wydatki w wysokości 48 zł związane z korespondencją prowadzoną z przedsiębiorcą. W związku z powyższym organ antymonopolowy postanowił obciążyć przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 48 PLN (słownie złotych: czterdzieści osiem).

Wobec powyższego orzeka się jak w punkcie III sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach

Na postanowienie zawarte w punkcie III niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z 479²⁸ § 1 pkt 2 k.p.c. przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia.

DYREKTOR DELEGATURY
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW W KATOWICACH
ALICJA KRAL